

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij &
|| Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e ||
XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.**

**Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas**

[Erfurt], 1519

VD16 E 320

Martinus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

mane fragilitatis fuisse assignat nominus. sed cum publice fungerent officio
absq; iudicio et causa tam sanctis viris non est detrahendum.

¶ De platyna dicit se recipere eius historie auctoritate et ego neq; auctoritate
ex platyna adduxi sed historiam. ¶ Ad Innocentiam respicit ea nihil facere
ad oppositū qd de latina illū probat ecclesia et non de alia. Sed q; hec est glossa
Lutherana nulla auctoritate fulcita vel persuasione ea facilitate p̄tēno q̄ adducit
¶ De. 20. annis respicit me fuisse opponentē tam triduo. debere utiq; fuisse n̄ssi
reue: p̄ suis cauteis aliqñ fecisset ex opponente respicentē. nō est hoc oppositū
argumentū. sed ipse posuit. et certe cathedra illam Petrus non secum sumpsit
ad Romam sed primatum transfudit.

¶ De vbo pascere vult dimittere Grego: Ambro: Chylof: Quia simplex verū
vbi nō debeat equiuocari. dico quis hoc ignorat verbū pastoris esse nomē officij.
honoris et etiā oneris. Vñ et prelatis acceptū officij et simul pascendi onus

¶ De p̄ditiōe nō receptio allegata p̄ reueren: patrē q; nec Chri: sicut ipse semp
inheret litere p̄ditiōe iunxit pastore. nam sic error confirmaret Hussiticus qd
non existens in charitate non episcopus prelatus pastor: r̄c.

¶ De ca: significasti de electiōe scio Serlonē et alios doct: p̄dērare in materia
an p̄ditiō sit supra papā. sed q; verba decretalis nō sunt adducta. nihil possum
dicere. sed cōfictio nolens me huc allegare pastale p̄ditiōe accepisse p̄ q̄litate.

¶ De Paulo qui primatū Petri nō agnouerit sed fuerit ap̄lus Chri: oēs sus
mus Chri: vt arbitro: tñ Petro primatū nullibi abstulit regimini. sed et mox
turus vt in ep̄la de transitu ap̄loy scribit Petri valedixit vt caput eccle: que
ep̄la an sit b. Dionysij vel minus incertum habeo.

¶ Paulū dixit vicariū Chri: sed non ḡralem. nam etiā in Apocalypsi ponunt
duodecim fundate eccle: et tamē fundamentū aliud scz principale Nemo ponere
potest. q̄ quod positum est scz Chri:stum.

¶ De sc̄o dixit nō esse ad p̄positū an Petrus sit petra et est totū negotiū nostrū.
tñ solutiōne p̄dicte p̄ me data ad quā me retuli ipse respicit cū expressum sit de
fra Paulū in p̄bare p̄tentionem. sed nescio q̄ ingento reue: p̄ arbitret p̄p̄erea
Paulū negasse p̄matū. vt tolleret schisma. forte nō fuit in p̄sencia que caruit
p̄cipue. fuisse em̄ Iriū expt̄ quot dissensōes p̄tentiōes et dissidia emergūt. vbi
nō est p̄nceps et caput inter causas diiudicans et agnoscens. Et mirabile videt̄
et si tam paucis v̄bis scz ap̄latus et regimini tñ velle soluere auctoritatē. p̄l
cipia in quāritate sunt minia. in virtute maria. Si Re: pater illa duo minuta
vocabula ap̄latus et regis capitis p̄ncipalis et secundarij attēdisset. dudū pug
nātes vt sibi videt̄ sacre scripture et sc̄oy patrū sententias reconciliaffet. quib̄
neglectis necesse est exotica et aliena sequi dogmata.

Die Julij octua. Martinus.

¶ Ad auctoritates a me inductas Pauli ad Corin: et ad Galatas egred. d.
more suo nihil respicit nisi qd ingeminat p̄ditiū Constanti: et Hussitas. p̄ que non
soluant mibi auctoritates. Rā sicut dixi p̄ditiū Nicenū alia statuit lōge sacras
tius et celebrius. Ideo quantū ille n̄ssi suo. tñ ego meo et dico sicut heri dixi q̄nt
nullibet alleget p̄ditiū nondū habet ius diuinū. de q̄ solo questio est. ideo p̄ditiū

¶ Sec̄do vt cluderet auctoritates possit q̄ solueret aduente (nihil ad p̄positū.
distinguit ap̄latus et ad ministratiōis. que q; d̄iano arbitrio est repta. neq; in sa
cris litis. neq; in s. p̄sib: eas interpretantib; habet. nō sum p̄tenti eā mibi esse red
ditā. p̄teritū qñ ap̄lat̄ nō vt ipse cū suis sentit dignitatis nomē sit. sed officij.
vt clar̄ est ap̄lus ad Ro: et vbiq; vbi sedicit accepisse grām et ap̄latū ad obe
diendū fidei. Est em̄ ap̄lus nunci⁹ v̄bi. et Ap̄latus seu ap̄le officij v̄bi et sic in
sacris litis ap̄latus siue administratio fere idē erūt. nisi administratiōes intelligat
p̄tentiōes forēses de reb; t̄palib: ecclesiasticis. q̄ nō est xp̄ile administratio applica.
fateo: qdē si ista p̄mittat libertas fingēdi fingēs et ego sanctū Johan: esse cās
cellarium et alium apostolum aliud esse. sed hec omnia non sunt iuris diuini.

αποστο
λη

Euanelcit q̄ principū illud qd̄ minimū in quāttate tactat. 2̄ facte admiro: q̄
dñs egregius sacras literas tra exhorret. 2̄ faciem eorū fugit diuerrens in istos
cuniculos humanit̄ inuentos. Proinde adhuc stat auctoritas ad Co. iiii. q̄
pro schismate tollendo Paulus tollit p̄sonam Petri. Pauli. 2̄ pollo 2̄. 2̄ solū
Christū relinquit. sibi relicto ministerio duntaxat verbi. qd̄ est vere ap̄tatus
et administratio ecclesie. Nec valet q̄ hanc robustissimā auctoritatē voluit dissol-
uere si igda ista similitudine. q̄ puncta sine capite expo. ita sit schismatis
et periculis multis. nam non dabitur ecclesia sine capite. quādo dabunt multi
Episcopi sine papa. quēadmodū videmus fieri in federib: vbi eo pulchritus ad
ministrant respub: quo minus habent cōmune caput. nam hoc est ad oculū
q̄ regnū Francie. Anglie. Britānie. Gallie et infinitorū in mundo sunt sine cō-
muni capite. et tamen non collidunt quolibet regno suo rege contento. Quod
si in ijs t̄palib: fluctantib: tot diuersis ingenijs et morib: homin non habentis
bus neq̄ in celo neq̄ in terra cōmune caput fiat pax et concordia terrarum.
quanto magis id fieri potest in spūalib: rebus p̄stantissimis hoc est vna fides
eadem charitate. eisdem moribus p̄dicta hominibus. Deinde cōmune caput
in celo habentib: sicut apostolus dicit. Vna fides vnus dñs ad Ephe: Quare
si decem essent pape si mille essent pape. non ideo schismata fierent. quare peto
adhuc d. d. velle auctoritatē Pauli meli? solvere similit̄ et illā ad Gala: dēns
p̄sonam hominis 2̄. vbi Paulus reijcit quē. Iquid in petro et apostolus p̄sonā
esse potest. seu qualificatū vt dicunt. nondū est tacta necdum soluta quibus vt
finitam disputationē addo et illud q̄ Paulus. i. ad Co. iiii. 12. describens col-
pus ecclesiasticū. p̄ no loco apostolos. sc̄bo p̄phetas. tertio Doctores 2̄ sc̄bo
postremo loco gubernatōes. quas d. d. administratōes vocat: recenset. S̄q̄
p̄marus Petri tanta res et tam necessaria esset iure diuino. in sufficienter des-
scripsisset Paulus ecclesiam. vt qui p̄ncipalissimū qd̄ in ea est omisit. Insuper
2̄ hoc adhuc stat q̄ nec Petrus nec vnuerſi apostoli Mattheū ordinare potes-
erunt actum. 2̄. Nec et administratōē dare. ideo Ro: pontifex plus lib̄tatis
rogat administratōis cōferende p̄ totum orbem. quā in suo p̄cesore apostolo
non inuenit. Similit̄ sentio de ordinatōe Pauli et Barnabe act: 13. spū. si
non Petrus aut ecclesia segregauit. ideo gloriatur nō immerito se nihil acces-
pisse ab apostolis magnis. immo ad Co. iiii. scribens. dicit nihil minus se
fecisse ceteris apostolis. Sed et illa auctoritas adhuc Petri auctus strigit
qua scribit ad Gala: qui opatus est petro in apostolatū circūcisionis. Opatus
est et mihi inter gentes. 2̄ infra. Dederūt mihi dexteras 2̄ Barnabe societatis vt
nos in gentes. ipsi aut̄ in circūcisionē. tantū vt pauperū memores simus. Quā
auctoritate si vellem nri non posset d. d. cogere aut vllis hominū apostolatū
Petri latiorē esse q̄ in Iudeos iure diuino et p̄ hoc omnes auctoritates quibus
gitur. pascite oues meas 2̄. et tu es petrus 2̄. referendas esse ad terminos sui
apostolatus. quē ad modū Christus clare Johannis. i. o. Oues gentium ses-
cerunt ab ouibus Irl. dicens. habeo adhuc alias oues que non sunt ex hoc
ouili. et in fine qd̄ et d. d. heri tergit Apocalyp. 21. describit Hierusalē nouā
cum duodecim fundamētis p̄ter illud fundamētū capitale Ch: Iesus. et in
ibi nihil differentie ponitur inter fundamēta duodecim qd̄ oino faciendū erat
si tantū erat de p̄matu Petri sentiendū. ad hoc idem valent pluri sine figure
in scripturis. vt duodecim boues. 3. reg: 4. maris encl. item duodecim Zeu-
culi throni Salomons. duodecim lapides Jordans et similia. in quib: om̄is
d̄ p̄oisus offimoda equalitas oim apostolorū descripta est. Nec potest vlla
inequalitas in p̄partū p̄partū iure diuino. Nec sint dicta pro ista cōclusiōe quā
ego vsq̄ hodie verissimā credo. immo certe sc̄to. nec spero posse eam vnq̄ cō-
uelli. Quare rogo d. d. egre: ex quo nullā adhuc posuit auctoritatē vniuersā
pro sua sententia. saltem dissoluat aliquas claret sine diuerſis. alioquin

non habeo enim pro recte sentiente de scripturis theologo. et relinquo. immo refero ad iudiciū non iniurie neque vulgi. sed ordinandorū iudiciū. et cuiuslibet prudentis lectoris candidiq; auditoris.

Eccius.

¶ Rescio quid reuerens pater velit q; ab initio sermonis dixit me nihil rēdisse et tamē in eius pcurſu ſolutiōes meas heri dāta inuictas et robustiſſimas nitē infringere. an illa ſibi conſent ipſe viderit.

¶ Deinde q; auctoritate concilij Conſtantienſis non vult ſe artari. viderit ipſe. videant Iudices q; iuſte fecerit. Nicenaz Synodū non reſpicio in iſis que ſunt ſideri. atq; mores reſpiciūt. vt ordinatiōes epiſcoporū p; qualitate temporū et loſ corum mutari poſſunt. Poſtulat ex me vt ſus diuinū ei aſſeram. qđ eſti ſeptus fecerim cōcluſio tamen mea illud non habet. ſed dūtaxat q; reuerendus pater in reſolutio:to dixit Ro: eccleſiā ante tpa Sylueſtri non fuiſſe alijs ſupioiem. qđ in cōcluſione mea nego. tamē fateor primatū Ro: pontificis eſſe de iure diſtino ſcđm allegata p; me. Deinde reprobatuſ? ſolutiōne dicit diſtinctionē meā humano arbitrio inuentā quali nō liceat in theologia diſtinguere. ſicut Arrit? voluit Athanaſiū iriſidenſo. nam nōmſ literē tenax dixit filium eſſe creaturā. p; illud Pater maior: me eſt. qđ dilucens Athanaſius diſtinguēdo Pater maior me eſt ſecundū humanitatē. ſed nō ſecundū diuinitatē. q; ſacras ſcripturas nō diſtingit Arrit. eam nō recepit. et ita in errore p; ſtinacler manſit. Sic in p;ſtia cum qui elucidaſt ſacram ſcripturā vitam eternā habebunt. Diuerſos paſſus ſcripture conferendo ne in ſacris literis p;teritas admittat. diſtinctiones dāde ſunt. ne literē nōmſ tenax occidat. ſed magis a ſp;ritu viuificet et quia Petrus alijs p;ferret ſeptus in ſacris ſcripturis. ſepe eis equalis reſpuit. ad contraſticitatē vitandā neceſſariū eſt diſtinctionē ponere. ſacre ſcripture conformē Sic et Hierony: innuit et Cyprianus p; me allegari. et epiſtola. 9. qui et equalitatē apoſtolatus fatent. et tamē primatū Petro tribuūt qđ fieri non poteſt niſi ad diuerſa referas. placet mihi apl'arum dicere oſſitū. ita tamen q; etiā dicat hoſ noſem. ſunt em̄ iſta noſa et honoris et onera vt dixi. qđ apoſtolus ad Ro: Indit cat c. 10. quō euangelizabūt niſi mittant? De adminiſtratiōe iterū aſſentior reuerens p;ſt. illam ſc; in t;palib; eſſe multo inferioiem q; illa in ſp;ualib; Deum optimū rogem? vt epiſcopi noſtri illud agnoſcāt. et ſp;ualia non p; vicarios et t;palia per ſeipſos adminiſtrēt Denotauit q; adminiſtratiōne regimētis in ſp;ualibus p;ſtue. nec obſtat q; reuerendus pater dicit ſe poſſe fingere Johans cancellariū. Marcū ſigilliferū et. qm̄ vt Auguſt: ait libris verbis vtunt p;ſt. nobis vero ad certam regulā loqui fas eſt ideo talia oportet aſſerre que ſundamentū recipiant ex ſacra ſcrip. ſicut primū membrū apoſtolatus in apoſtoſ lox equalitate. alterū membrū regimētis in Petri primatu. Unde fateor roſ buſiſſi: eſſe auctoritatē Pauli. ſed que mihi nec in vna litera aduerſet. cōtempſit reuerens pater ſimile p; me adductū de ſchiſmatib; in puncta p;ſide carente. qm̄ iam ita ſit in regnis fidelitū Hiſpante Gallie. Anglie. Ungarie. que ſunt ſine capite et tamen ſtat par q; cōcordia. Inter illa miroi quō reuerend? pater tanſtarū cedtū. belloz. p;ſtoz. iam fuerit obſitrus que non poteſt ignorare. Dicere nolo tam diuturnū diſſidiū et p;pernum odium inter Gallos et anglos. Odū etiam inueneratū inter Gallos et Hiſpanos. qui toties pro regno Neapolitaſ no cum maxima Chriſtiani ſanguinis effuſione bella geſſerūt. et vtinā tandem par eſſet ſtabilis et p;manens. Unam fidem. vnum dominū Chriſtū agnoſco cum apoſtolo. ſed Ro: pontificē vt Chriſtū venero: vicarium. Stat ergo p;ſtoſ ſoluto inuicta et valida meo ſaltem exili iudicio. de quo doctores indicent.

¶ P;terea obſeruand? pater dicit verba Pauli p; me non tacta Deus perſoſ nam hois non accipit ſic minus ſoluta. forte obaudiuit. qm̄ tam ex Ambro: q; Hierony: adduxi eorundē verboz ſententiā. Johānes em̄ et Petrus ideote

Quia omnes
ſumus cecel
dixit Eccl'.

R